

РЕЦЕНЗИЈА

НА РАКОПИСОТ „ОФТАЛМОЛОГИЈА“ ОД АВТОР ПРОФ. Д-Р НЕВЕНКА ЛАБАН-ГУЧЕВА,
МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ, УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП

Врз основа на одредбите од Статутот и Правилникот за единствените основи за остварување на издавачката дејност на Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, како и Одлуката бр. 2002-268/18 од 235. редовна седница на Наставно-научниот совет на Факултетот за медицински науки - Штип, одржана на 24.12.2019 година, избрана е Рецензентска комисија во состав:

- проф. д-р Милица Ивановска, редовен професор во пензија при Медицински факултет – Скопје, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје;
- проф. д-р Магдалена Антова-Велевска, редовен професор во пензија при Медицински факултет – Скопје, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје

за изготвување на извештај, рецензија на приложениот ракопис „ОФТАЛМОЛОГИЈА“ од автор проф. д-р Невенка Лабан-Гучева, наменет за студентите на прв циклус студии на Факултет за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

По прегледот на ракописот, Комисијата до Наставно-научниот совет на Факултетот за медицински науки го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Учебникот „ОФТАЛМОЛОГИЈА“ е наменет за студентите на Факултет за медицински науки. Предметот се изучува во IX семестар и ја покрива наставната материја со оптовареност 2 (два) часа неделно т.е. 24 (дваесет и четири) часа по семестар. Приложениот ракопис е во согласност со Наставната програма и ја опфаќа наставната материја за студиската програма за која е наменета.

Податоци за обем на ракописот: Проблематиката што е предмет на обработка е претставена во текст од вкупно 210 страници, на 207 страници е претставен основниот текст, на 3 страници се поместени релевантни библиографски единици, од монографски единици, периодични списанија, статии, извештаи и интернет страници, во најголем дел странска литература што ги покрива подрачјата што се третирани во трудот. За полесно совладување на изнесената проблематика авторката богато го илустрира материјалот со 155 слики, за сè што може да се претстави на сликовит начин за полесно да се разбере и запамети од страна на читателот.

Обемот на трудот и неговата содржина ги задоволуваат критериумите според бројот на часови и според одредбите од Правилникот за единствените основи за остварување на издавачката дејност на Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип.

Податоци за постоење на сличен или ист наслов: Во нашата држава досега е објавена „Општа офталмологија“ од Костадин Јанев и Снежана К. Зечевиќ - второто и третото издание во Скопје, додека првото издание е објавено во Приштина (прво издание 1985 г. во Приштина, второ издание 2002 г. во Скопје и трето издание 2012 г. „Менора“ - Скопје).

Учебникот „Офталмологија“ на проф. д-р Невенка Лабан-Гучева е напишан во обем и на начин достапен за студентите на Општа медицина. Сметаме дека ова оригинално дело кое првпат ќе биде објавено во голема мера ќе им ја доближи материјата на студентите на многу поконцизен и поразбирлив начин.

Јазикот на кој е напишан овој учебник е јасен и разбирлив, а дефинициите на поимите во него се технички прецизни.

Краток опис на содржината: Учебникот „Офталмологија“ се состои од деветнаесет тематски целини: 1. АНАМНЕЗА, 2. ОПШТА СИМПТОМАТОЛОГИЈА, 3. ДИЈАГНОСТИЧКИ ПРОЦЕДУРИ, 4. КАПАЦИ (PALPEBRAE), 5. СОЛЗЕН СИСТЕМ, 6. ОРБИТА, 7. КОНЈУНКТИВА, 8. РОГОВИЦА (CORNEA), 9. СКЛЕРА (SCLERA), 10. ЛЕЌА (LENS), 11. ГЛАУКОМ (GLAUCOMA), 12. УВЕА (UVEA), 13. РЕТИНА (RETINA), 14. СТАКЛЕСТО ТЕЛО (CORPUS VITREUM), 15. ОЧНИ ПРОМЕНИ КАЈ СИСТЕМСКИ ЗАБОЛУВАЊА, 16. НЕВРООФТАЛМОЛОГИЈА, 17. БОЛЕСТИ НА ОЧИ КАЈ ДЕЦА, 18. ПОВРЕДИ НА ОЧИТЕ, 19. АНОМАЛИЈА НА РЕФРАКЦИЈА, 20. РЕФЕРЕНЦИ.

Во првото поглавје на текстот е објаснет начинот на кој во офталмологијата се води разговор со пациентот со цел поставување правилна дијагноза. Пациентот ја кажува историјата на своите тегоби водејќи го лекарот со неговата лекарска вештина кон можниот вистински извор на болеста на пациентот. Од разговорот се преминува кон офталмолошките дијагностички процедури кои се специфични за различна патологија на очите и кои го овозможуваат поставувањето на правилна дијагноза. Обработени се сите делови на окото и патологијата на видот на систематски начин. Секое поглавје кое ги обработува поединечните делови на окото започнува со анатомски приказ, физиологија на тој дел на окото, патофизиологија на одделните делови за најмногу да се задржи на дијагностичките процедури, клиничката слика и лекувањето. Препознавањето на одделните ентитети е олеснето со големиот број слики кои се типични за одредената патологија. Начинот на лекување е опишан на најсовремен начин користејќи најнова референтна литература. Окото е орган кој е често засегнат кај системските болести, а понекогаш преку патологијата на окото може да се дојде до дијагнозата на некое системско заболување. Кај овие системски заболувања понекогаш може да дојде до губење на видот, една од најтешките состојби кај пациентите. Се смета дека после смртта, најтешка состојба кај луѓето е слепилото.

Заболувањата на очите кај децата се специфична патологија со специфичен начин на дијагностицирање и лекување, а понекогаш тие се дел од некој синдром. Во ова поглавје, авторката на многу едноставен начин, систематски ја обработува патологијата на очните заболувања во детска возраст.

Траумата на очите е многучеста во секојдневниот живот. Типовите на офталмолошките трауми се на разбирлив и концизен начин опишани според предизвикувачот на траумата, дијагностичките процедури кои се од особена важност кај пациентите со повреди, можните последици и нивно лекување.

Рефракционите аномалии се прикажани на едноставен начин, сликовито, користејќи шеми за прекршување на светлосните зраци за определена рефракциона аномалија, со што на студентите е олеснето разбирањето на настанувањето и причините за рефракционите аномалии.

ЗАКЛУЧОК

Овој учебник наменет за студентите по медицина има висок квалитет, напишан е јасно и прецизно. Неговата систематизација е модерна, знаењата базични и современи, фактите проверени и сигурни.

Врз основа на изложеното, може да се заклучи дека предложениот ракопис за учебник по предметот Офталмологија е во согласност со студиската програма и наставниот план на Факултетот за медицински науки. Исто така, учебникот од педагошки и стручно-научен аспект поседува потребното ниво за студентите на прв циклус студии. Ваков учебник на

Факултетот за медицински науки во Штип, како и на другите медицински факултети во земјава сè уште не е објавен.

Согласно со ова, на Наставно-научниот совет на Факултетот за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип со задоволство му препорачуваме учебникот „Офталмологија“ од авторката проф. д-р Невенка Лабан-Гучеве да го прифати како рецензиран учебник.

Рецензенти

Д-р Милица Ивановска, редовен професор по офталмологија во пензија,
Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје, с.р.

Д-р Магдалена Антова-Велевска, редовен професор во пензија,
Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје, с.р.